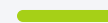

— DOBRE PRAKTYKI REWITALIZACJI

Nowe życie terenów pogórnich

Jak dawne obszary górnicze stają się impulsem zrównoważonego rozwoju i nowej tożsamości regionu

 PUNKT WYJŚCIA

Skala wyzwania jest też skalą szansy

Dekady eksploatacji zostawiły w regionie rozległe obszary o naruszonej wartości użytkowej i środowiskowej. To nie jest pustka do zasypania — to zasób do ponownego zagospodarowania.

200+ lat

tradycji górniczej na Górnym Śląsku

9,5 tysiąca ha

terenów przemysłowych do przekształcenia

3 wymiary

wartości: społeczny, gospodarczy, środowiskowy

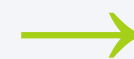
— TEZA

Od przywracania wartości użytkowej do tworzenia wartości dodanej

POZIOM 1

Wartość użytkowa

Oczyszczenie, stabilizacja, bezpieczeństwo środowiskowe i ponowna przydatność terenu. Warunek konieczny.

POZIOM 2

Wartość dodana

Nowe miejsca pracy, zielone przestrzenie, kultura, turystyka i usługi – realna korzyść dla społeczności. Cel właściwy.

— RAMY

Cztery dźwignie wartości dodanej

Zielone przestrzenie

Parki, rekreacja, retencja,
bioróżnorodność.

Miejsca pracy

Firmy, inwestorzy, nowe linie
produkcyjne.

Kultura i turystyka

Dziedzictwo poprzemysłowe jako
magnes.

Innowacyjne usługi

Badania, edukacja, nowe
technologie.

01

STUDIUM PRZYPADKU

Euro-Centrum

Katowice, ul. Ligocka 103 — od fabryki farb i zakładów aparatury chemicznej do parku innowacji

— 2006 • STAN ZERO

Punkt wyjścia: teren całkowicie zdegradowany

Wcześniej działały tu Zakłady Aparatury Chemicznej „Wimach” oraz fabryka farb, które wyrządziły środowisku poważne szkody.

Początek to nie wyburzenia. To porozumienie z Urzędem Miasta Katowice z 2004 roku.

— 2004 - 2015

Kalendarium transformacji

— 2006 - 2008

Rewitalizacja terenu z jasną wizją

6 ha

terenu

5

nowych obiektów

7

przebudowanych

Cel od początku podwójny: podniesienie standardu życia lokalnej społeczności i energooszczędność.

— OŚ ROZWOJU

Energooszczędność jako tożsamość miejsca

1/4

energii — biurowiec energooszczędny, 2009

≤15

kWh/m²/rok — budynek pasywny (cele grzewcze)

2013

nagroda Green Building Komisji Europejskiej

— 2012 • NAUKA I BADANIA

„Sztuczne słońce” na dawnym terenie przemysłowym

Centrum Szkoleniowe Nowoczesnych Technik Grzewczych i Centrum Testowania Systemów Solarnych z symulatorem promieniowania słonecznego do badań kolektorów.

Teren nie tylko przyjmuje firmy. Sam staje się miejscem badań i edukacji.

— EKOSYSTEM

Przestrzeń, kapitał, wiedza i instalacje badawcze

- Klaster Technologii Energooszczędnych (od 2007)
- Fundusz dla nowych firm technologicznych
- Hala biurowo-wdrożeniowa i magazynowa (2015)
- **Największa w Polsce badawcza instalacja PV**

— EFEKT SKUMULOWANY

Z degradacji w park innowacji — w liczbach

6+

hektarów zrewitalizowanych terenów

130+

firm z siedzibą na terenie Parku

~ 1500

miejsc pracy

5

nowo wybudowanych obiektów

7

zmodernizowanych obiektów

WNIOSKI Z
CASE'U

Pięć czynników sukcesu – przenośnych na inne tereny

1

**Partnerstwo
z samorządem**

Wspólna wizja przed
inwestycją.

2

Jasna specjalizacja

Energooszczędność
jako tożsamość.

3

Finansowanie UE

M.in. POIG, fundusze
unijne.

4

Etapowość

Dekada konsekwentnych
kroków.

5

Trzy funkcje naraz

Gospodarka + środowisko
+ ludzie.

— SZERSZY KONTEKST

Śląskie i polskie dobre praktyki

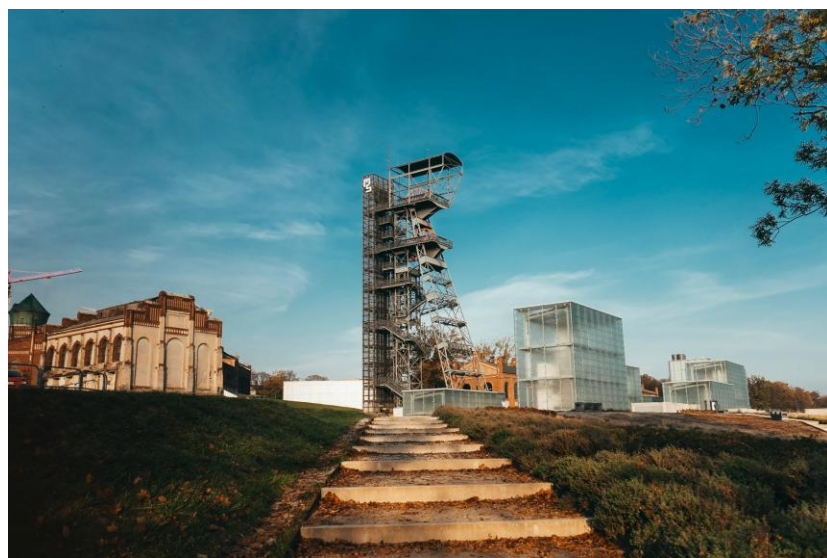

Photo by [Daniel Loska](#) on [Unsplash](#)

KULTURA

Strefa Kultury, Katowice

NOSPR, Muzeum Śląskie i MCK na terenach dawnej KWK Katowice.

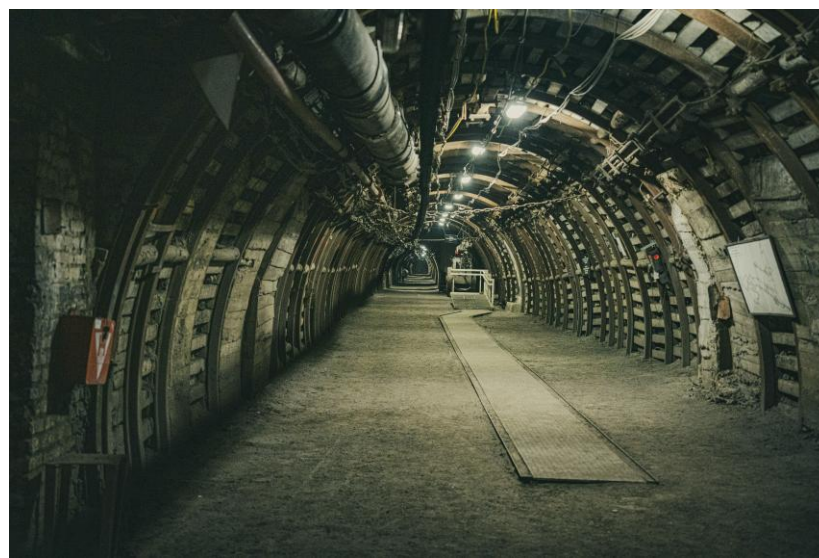

Photo by [Alpha Perspective](#) on [Unsplash](#)

TURYSTYKA

Guido i Luiza, Zabrze

Dziedzictwo pogórnictwa jako produkt turystyczny i magnes regionu.

By Magul - Own work, CC BY-SA 4.0, <https://commons.wikimedia.org/w/index.php?curid=78741657>

NAUKA I SZTUKA

Stara Kopalnia, Wałbrzych

Centrum Nauki i Sztuki łączące edukację z kulturą.

— REKOMENDACJE

Warunki powodzenia rewitalizacji

✓ **Najpierw funkcja, potem forma**

Pytanie „po co” przed pytaniem „co budujemy”.

✓ **Społeczność od początku**

Jakość życia mieszkańców jako miara sukcesu.

✓ **Nowa tożsamość terenu**

To ona przyciąga firmy, ludzi i turystów.

✓ **Montaż finansowy**

Środki UE, krajowe i prywatne w jednym planie.

✓ **Środowisko jako wartość**

Przyroda to atut, nie ograniczenie.

✓ **Etapowość i cierpliwość**

Każdy krok finansuje następny.

Tereny pogórnice nie muszą być pomnikiem przeszłości. Mogą być impulsem przyszłości.

Dziękuję za uwagę

Patryk Białas · Centrum Innowacji i Kompetencji Park Naukowo-Technologiczny Euro-Centrum Sp. z o.o.